

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/299/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319204114
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319204114.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Terézie Mecelovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, vo veci žalobcu: Nemzeti Útdíjfizetési Szolgálató Zrt., Váci út 45/B, H-1137, Budapešť, Maďarsko, Reg.: 01-10-043108, zastúpeného: PETKOV & Co s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 430 742, proti žalovaným: držiteľia motorových vozidiel podľa prílohy žaloby, o zaplatenie poplatku za použitie spoplatnených ciest, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 29. októbra 2019 č. k. 10C/42/2019-120, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie podanie žalobcu doručené súdu dňa 10.9.2019 odmietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 129 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.9.2019 domáhal voči držiteľom motorových vozidiel podľa prílohy žaloby zaplatenia 14.875 HUF s tým, aby súd poskytol žalobcovi súčinnosť za účelom zistenia identifikačných údajov osôb, proti ktorým má žaloba smerovať. Podanie žalobcu nespĺňalo zákonom požadované náležitosti, preto bol žalobca uznesením z 9.10.2019 č. k. 10C/42/2019-78 vyzvaný na jeho doplnenie v zmysle § 129 ods. 1 CSP tak, aby označil subjekt žalovaného v zmysle § 133 ods. 1 CSP (meno, priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu), ak ide o fyzickú osobu a v zmysle § 133 ods. 2 CSP (názov alebo obchodné meno, adresa sídla a identifikačné číslo, ak bolo pridelené), ak ide o právnickú osobu. Súd prvej inštancie súčasne žalobcu poučil, že ak do 10 dní od prevzatia predmetného uznesenia podanie nedoplní v zmysle výzvy, súd nebude môcť v konaní pokračovať a podanie odmietne. Žalobca na výzvu súdu prvej inštancie neodstránil vady svojho podania, pre ktoré v konaní nebolo možné pokračovať, súd prvej inštancie preto podanie žalobcu odmietol. Súčasne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 68/2017.

2. Proti tomuto uzneseniu v celom jeho rozsahu podal žalobca včas odvolanie, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, h/ CSP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré sa opiera len o jediné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pokladá za nezákonné. Aby bolo právo na prístup k súdu účinné, môže byť potrebné, aby štáty poskytli právnu pomoc, preklad alebo inú praktickú podporu, aby umožnili jednotlivcom prístup k súdnemu konaniu (Artico/Taliansko, č. 6694/74). Takouto inou praktickou podporou bol v tomto prípade postup súdu, ktorý tento pôvodne zvolil a síce postup s odkazom na § 190 CSP v spojení s § 61 ods. 1 SKP. Tento postup zároveň bráni odmietnutiu neúplného podania žalobcu. V danom prípade išlo o ničím neodôvodnený formalizmus a svojvoľný postup. Účastník musí aspoň rámcovo navrhnúť, ako je možné informačný deficit preklenúť a súd by mal posúdiť, či tento návrh môže viesť k odstráneniu informačného deficitu. Účelom tohto inštitútu je podporiť pravdepodobný nárok skutkovými okolnosťami, ktoré jedna strana objektívne nemá. Poukázal

na vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Žalobca vo svojom podaní, ktoré malo byť žalobou, označil každého zo žalovaných jediným objektívne možným spôsobom, to znamená iným identifikačným údajom /§ 133 ods. 1 CSP v spojení s § 114 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len „ZoCP“). Žalovaní boli označení ako držiteľia motorového vozidla a individualizovaní uvedením evidenčného čísla vozidla v ich „registrovanej držbe“, ku konkrétnemu časovému okamihu. Ktorýkoľvek súd má neobmedzený prístup k registru a teda nič nebráni tomu, aby štát splnil záväzok uložený mu Ústavou ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a umožnil každému, koho právo bolo porušené (žalobcovi) predložiť svoju vec súdu, navzdory informačnému deficitu, ktorým žalobca trpí nie z vlastnej viny. Rozhodnutie najvyššieho súdu, na ktoré odkázal súd prvej inštancie, považuje odvolateľ za veľmi povrchné. Najvyšší súd založil svoje rozhodnutie na nasledovných argumentoch: princíp rovnosti účastníkov konania (rovnosť zbraní, kontradiktórnosť), formálne náležitosti označenia žalovaných (absencia nezameniteľnosti v spojení s právnou subjektivitou), právo patrí bdelym. Následne žalobca podrobne rozoberal, resp. sa vyjadroval k argumentácii tohto rozhodnutia najvyššieho súdu, s ktorou sa nestotožnil a poukázal na iné rozhodnutia napríklad Českej republiky, ESLP a iné. K označeniu žalovaných dodal, že súd nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho odchyliť v prípade, keď si to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy). Nemožno tolerovať formalistický postup, ktorým sa za použitia sofistikovanej argumentácie odôvodňuje zrejme nespravodlivosť. Konštatovanie súdu o neúplnosti žaloby z dôvodu neuvedenia mena, priezviska, adresy trvalého pobytu a dátumu narodenia, je potrebné považovať za prílišný formalistický výklad ust. § 133 ods. 1 CSP. Vzhľadom na špecifickú situáciu, akceptácia uvedeného postupu súdu prvej inštancie, by viedla k odňatiu prístupu k spravodlivosti. Ak účastník pri podaní žaloby a označení žalovaného subjektu konal s dôverou v skoršie právoplatné súdne rozhodnutie (krajského súdu) a postupoval plne v súlade s tam uvedeným právnym názorom týkajúcim sa toho, kto je v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, bolo povinnosťou krajského súdu prijať taký výklad príslušných zákonných ustanovení, ktorý by zachoval právo na súdnu ochranu žalobcu. Pokiaľ v podaní (žalobe) žalobcu absentovali údaje, ktoré si môže súd zistiť sám nahliadnutím do príslušných evidencií, nie je na mieste za absenciu týchto údajov sankcionovať účastníka konania. Naopak, povinnosť zabezpečiť strane sporu možnosť odstrániť absenciu uvedených údajov zaťažuje súd, ktorý musí vyčerpáť všetky možnosti na ich zistenie.

3. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. b/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. V prejednávanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o odmietnutí podania na názore, že v konaní nebolo možné pokračovať pre nedostatočné označenie žalovaného (na podporu svojho názoru uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 68/2017).

5. Je zrejmé, že v danej veci žalobca označil žalovaných nasledovným spôsobom: držiteľia motorových vozidiel podľa prílohy žaloby (v prílohe žaloby je uvedených 1872 evidenčných čísel motorových vozidiel). Na odstránenie väd podania, spočívajúcich v nedostatočnom označení žalovaných, bol žalobca uznesením vyzvaný, poučený o tom, ako vady treba odstrániť a aj o následkoch, ak vady podania neodstráni (odmietnutie podania). Žalobca napriek výzve súdu prvej inštancie zotrval na označení žalovaných ako „držiteľia motorových vozidiel podľa prílohy žaloby“.

6. Otázkou ne/dostatočného označenia žalovaných vyššie uvedeným spôsobom sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 28.2.2019 sp. zn. 8 Cdo 68/2017, pričom treba mať na zreteli, že na rozdiel od rozhodnutí krajských súdov, na ktorá žalobca poukazuje a ktorými nie je odvolací súd viazaný, Najvyšší súd Slovenskej republiky je najvyššou súdnou autoritou.

7. V oblasti explikovaných ako „najvyššie súdne authority“ je potrebné článok 2 CSP vykladať vo funkčnej jednote s článkom 3 CSP. V tomto zmysle je jednoznačné, že za najvyššie súdne authority možno

sémanticky dosadiť: a/ Ústavný súd Slovenskej republiky, b/ Najvyšší súd Slovenskej republiky, c/ v oblasti ich kompetenčného dosahu na univerzum úvahy „civilný proces v Slovenskej republike“ i Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 32 s.).

8. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 a 2 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

10. Právo na rovnosť v konaní je v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky súčasťou práva na spravodlivý súdny proces a prejavuje sa vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95). Meritum ústavnej zásady rovnosti účastníkov spočíva v tom, že všetci účastníci civilného procesu majú rovnaké procesné práva a povinnosti za rovnakých procesných podmienok, teda bez toho, že by bola jedna strana diskriminovaná alebo zvýhodňovaná (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.4.2002 sp. zn. II. ÚS 35/02). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej odporca (Komanický v. Slovenská republika, rozsudok zo 4.6.2002, § 45).

11. Posudzovaná vec je sporovým konaním, kde strana sporu je označená formálne ako žalobca a žalovaný (pričom nie je dôležité či strana je aj nositeľom hmotnoprávneho vzťahu), čím vyjadruje existenciu dvoch kontradiktórnych protistrán, ktoré majú rozdielny záujem na výsledku konania. Pre posúdenie otázky právnej subjektivity však je potrebné, aby strany boli označené tak, aby z nich jednoznačne a nezameniteľne vyplývalo, či ide o fyzickú, právnickú osobu alebo štát.

12. Podľa § 133 ods. 1 a 2 CSP fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom. Právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

13. Označenie žalovaných ako „držitelia motorových vozidiel podľa prílohy žaloby“, neumožňuje identifikáciu osoby v súlade s § 133 CSP tak, aby bolo nezameniteľné, či ide o fyzickú, právnickú osobu, preto žalobcom uvedené identifikačné znaky nemôžu byť ani tzv. iným identifikačným údajom podľa § 133 CSP. Vzhľadom na to súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobcu vyzval na odstránenie takejto procesnej vady a z dôvodu jej neodstránenia postupom podľa § 129 ods. 3 CSP podanie odmietol. Pokiaľ žalobca poukazoval i na nález Ústavného súdu Českej republiky z 26.3.2009 sp. zn. III. ÚS 1424/07, najvyšší súd k tomu už uviedol, že išlo o odlišnú situáciu.

14. Súd nie je povinný žalobcovi poskytovať súčinnosť pri zisťovaní identifikačných údajov žalovaných. Práve opačný postup súdu by mohol mať za následok porušenie zásady rovnosti strán sporu a zásady kontradiktórnosti. Súd nemôže podávať informácie žalobcovi pri identifikácii subjektu, ktorý má vystupovať na strane žalovaného. Išlo by o preferenčné zaobchádzanie, ktoré by bolo bezdôvodným zvýhodňovaním jednej strany.

15. Platná právna úprava neumožňuje priame poskytovanie údajov z evidencie vozidiel subjektom iným ako uvedeným v § 113 ods. 1 ZoCP. Bolo vecou žalobcu, aby si strážil svoje práva zmysle zásady „vigilantibus iura skripta sunt“.

16. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré viedli k potvrdeniu napadnutého

rozhodnutia, odvolací súd sa ďalšími námietkami uvádzanými v odvolacom konaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie.

17. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.